

שרון מועלים

איוה ניר גוקן
דברים שרופאים לא מספרים

איך בושם גורם להפרעת קשב?

פתלאים: פלא תעשייתי שמסכן מיליוני ילדים

לפעמים לא צריך הרבה כדי שהחיים ישתנו מקצה לקצה. ושינויי חיים קיצוניים אינם חייבים לבוא בפתאומיות. לפעמים הם אטיים, שקטים ובולתי נראים. צפייה בילד שגולש לאט, אל התסמינים הקלאסיים של אוטיזם, למשל, היא מסע כוה, שאף הורה לא רוצה לצאת אליו. אבל עוד ועוד הורים מוצאים את עצמם שואלים "למה רוג'י?" או "למה נועם?" - לפי נתונים של ממשלת ארצות הברית, שיעור הילדים האוטיסטים במדינה זינק מאז 2002 ב-57%, וכיום אחד מכל 110 ילדים אמריקאים מוגדר כאוטיסט.

סקים באיזום מגלים שיש מידה של צדק בתחושת האחריות של ההורים. באחרונה מתברר שאיזום נובע פחות מתורשה ויותר מסביבה. ישנו כימיקל מסוים, שמגיע איתו משפיע על התפתחות ילדים ושיכול לגרום להפרעות התנהגות להתפתח אצלם. הכימיקל הזה כבר נחשב בארצות הברית לאויב הציבור מספר אחת, אף שהוא עדיין נמצא בכל מקום סביבנו - וסביבכם. קוראים לו פתלאט. פתלאטים הם החומרים שמעניקים את הגמישות לצעצוע הפלסטיק הרך שזה עתה קניתם לאוצר הקטן שלכם, כדי שיוכל ללעוס אותו כשזמנחתו לו השניים. יצרני צעצועים אוהבים את הפתלאטים, כיוון שהם מקנים לפלסטיק גמישות, שקיפות ועמידות לאורך זמן. הרבה ממשלות בער' לם, מצד שני, פחות אוהבות את הפתלאט. טים ומנסות להגביל את כמותם בחצי פצי פלסטיק כגון פטמות לבקבוקי תינוקות וצעצועי נשיכה. אבל מי שמתכוון להסתמך על הממשלות או אתם להשליך את צעי צועי הפלסטיק מהבית יופתע לרעה. מחקר שנערך לאחרונה בבית החור' לים מאונט סיני בניו יורק העלה שר' שיפת הילדים לפתלאטים מתחילה עוד בתקופת ההיריון, ושקשה מאוד להימנע ממנה. אנהנו טובעים בים של פתלאטים,

סקירת פתלאטים חלקית: גיל רחצה לתינוקות, יש; מוצרי קוסמטיקה, יש; ויטמינים, יש; בושם, יש. אשה בהיריון שנחשפת אל כל אלה עלולה לסכן את המערכת ההורמונלית של העובר שלה

ד"ר מועלים הוא מומחה לביולוגיה אבולוציונית ומתברר רב המכר "חוקא החלשים שורדים" וasksharon@calcalist.com.il

שיזף רפאלי

מתבונן בעולם החדש

איך שורדים את עידן גוגל?

כך בכיר בענקית החיפוש מתמודד עם עודף מידע

← כבר מותר להורות שעבור הרוב, מהפכת המידע היא גם מהפכה של עודף מידע, עודף שמגיע עד מלך האף, מסיח את הרעת, מוסיף לחץ, מקשה על העבודה ומשמיר את שעות הפנאי. מי שנחלץ לסייע הוא דגלאס מריל, מי שעד לפני שנתיים היה מבכירי גוגל, ושימש כ-CIO, מנהל המידע הראשי של החברה. אחראי המידע דע בחברה שמארגנת מחדש את המידע בעולם, "הסנדלר של הסנדלרים", פרסם לפני כמה שבועות את הספר "Getting Organized in the Google Era" (בעברית: "התארגן בעידן גוגל"). בספר הוא מתאר את בעיות הימיום שמהפכת גוגל יצרה, ומציע כלים בסיסיים להתמודדות עם נחשולי המידע, צפיפות הומנים הגי' דלה, התרבות הרברים שרורשים תשר' מת לב בו זמנית, וריבוי הרעים שבים, שמאיים לקרוע את רשת הרדיג.

כשמגיע הרגע לחשוב וליצור, להתרחק מהמחשב ולחזור לנייר ולעט. "הטכנולוגיה הישנה" של הכתיבה ביד כופה שהולכת לאיבוד מול המחשב

הבעיה בגוגל, הוא כותב, היא שהמנוע העוצמתי מעצים גם את מגב' לותינו האנושיות. יש לנו נטייה טבעית לפעול בלי להגדיר מראש מה אנהנו רוצים. יש לנו נטייה טבעית לתזויות ולקפיצה בין נושאים. יש מי שנהנים מת' חושת הווירטואלויות של המולטיטאסקי' נג. מריל מזהיר מפניה. המולטיטאסקי' וחלוקת הקשב, שקורטי הכשרה צבאיים כמו גם בתי ספר לניהול מדברים בוכותם, הם לרבריו הבטחת שווא. עמוק בפנים, יש להכיר, איננו מסוגלים לעבוד על יותר מדבר אחד בכל רגע. מוחותינו הם יצורים שזקוקים לתפקוד סדרתי ועקבי, גם וכי עיקר בתוך השפע של עידן גוגל. המעבר המהיר והחוזר ונשנה בין נושאים שונים מייק לאיכות עבודתנו ולאיכות חיינו. ההישות הטובות הן שאפשר לפתור את הבעיה בלי להתנזר מהאינטרנט. תחילה, יש להיעזר באינטרנט כתחליף משוכלל לתפקידים שבהם המוח אינו טוב. ברור לכל שהמוח הביולוגי אינו מצטיין בזכירת פרטים רבים לטווח קצר. אז למה לבלבל אותו איתם? במקום ללמוד, לשנן ולזכור, מריל ממליץ על שכתה ממוסרת - העברת התכנים שני רצה לדעת ולאחור למקום שבו אפשר למצוא אותם. להפקיר את הזיכרון ב" מחסני מידע" דיגיטליים נגישים. ובקיי צור, לראות באינטרנט בראש ובראשונה ספרייה שימושית של פרטים שאיננו צריכים להתאמץ עוד לזכור. וכשמגיע הרגע ליצור, לתכנן ולחשוב, מריל ממליץ להתרחק לרגע מהאינטרנט, ולחזור לנייר ולכלי הכתיבה, האמיתיים. שרבות מהיר של רעיון יהיה נוח בחברה התקליטים.EMI.

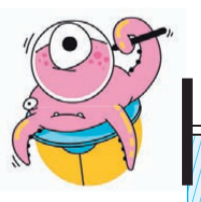
ב"טכנולוגיה הישנה", ופורה יותר. הנייר והודי הכותבת מאלצים את החשיבה להיות ליניארית ועקבית, בעוד שהכלים הדיגיטליים מאיימים לפורה. רק כשהרעיון מתגבש ונהפך למידע, אפשר להעבירו למחשב ולרשת.

המקום שבו הרשת יכולה לייעל את העבודה ולהסוך זמן ומאמץ הוא השיתוף: שיתוף של כמה שיותר אנשים בכמה שיותר מידע הוא לרברי מילר הדרך המיטבית לעבוד ברשת. לוח הומי נים צריך להיות זמין לשיתופם של אח' רים, מסמכים צריכים להיערך ולהישמר בענן, כשאחרים משתתפים בכתיבה ובה' גאה. פרוטוקולים של ישיבות, פרויקטים משותפים, מאמרים, כולם ייכתבו מהר יותר, ייערכו יותר טוב ויכילו יותר מידע אם ייעשו בשיתוף, באמצעות מח' שוב הענן.

קטונתי מלהתחרות בגוגל ובמומחים שגדלו בה, אבל אני מתקשה להשתכנע בצורך העצום של מריל. הציפיה שנוותר על חלוקת הקשב, ורעינות אחרים שהיא משמיע בהמשך, כגון מחיקת הגבולות בין עבודה ופנאי והחלפת ישיבות העבודה בסגנון הישיבות הייחודי שבגוגל - כולם רעינות מעניינים, אך לא בטוח שהם הפי' תרונות המעשיים והמציאותיים לבעיית עומס המידע. ואולי גם זאת דרך להתגבר על עודף מידע: יהיה פרקליט שטן. אין דבר הממקד את המחשבות יותר מאשר מישוה להתעמת איתו.

פרופ' רפאלי הוא ראש בית הספר לניהול באוניברסיטת חיפה www.sheizaf.rafaeli.net

מה הלאה

אחיר
עדכונים מהשטח

1

טלוויזיה: ניו אורלינס שאחרי קתרינה
"הסמויה" היתה אחת מסדרות הטלוויזיה החשובות ביותר של העשור הקודם. עם המשא הכבד הזה על הכתפיים, עולה בימים אלה בארצות הברית "Treme", סדרה חדשה של אותם יוצרים. הסיפור מתרחש בניו אורלינס, שלושה חודשים אחרי ההוריקן קתרינה, ועוקב אחר מאמציהם של התושבים לחזור לחיים. אם לשפוט על פי "הסמויה", זאת עומדת להיות חוויה אינטנסיבית מאוד ריאליסטית.
hbo.com/treme

צילום: Ray Carson, UF News Bureau, HBO

אינטרנט: 50 הלהיטים של יוטיוב
לא להאמין שרק לפני חמש שנים היינו בעולם נטול יוטיוב. לכבוד יום ההולדת לאחר הוידאו הגדול בעולם, מגזין "טיים" בחר את 50 הסרטונים הטובים ביותר בו. תמצאו שם את החשודים המידיים, ובזהם "ואובלוציה של הריקוד" והילד המסוול אחרי ביקור אצל רופא שיניים, לצד כמה סרטונים פחות קנוניים, שבאמת הגיע הזמן שתכירו.
http://bit.ly/ct3W6F

2

מדע: גלולות שיוזעות מתי לוקחים אותן
רופאים יכולים לרשום כמה תרופות שבהם לרשום אבל קשה להם לדעת אם הפציינטים השכחנים שלהם - קשישים, למשל - עוקבים אחרי ההוראות. חוקרים באוניברסיטת פלורידה יצאו לקרב חזיתי בבעיה, ופיתחו קפסולת שמצוידות באנטנה מיקרוסקופית שמאוחתת לאתר בליעה מוצלחת.
http://bit.ly/bEXjXv

4

חברות: כרטיסי ברכה פורחים
מתקשים לנסח ברכה מהלב? יצרנית כרטיסי הברכה "Postcarden" מזכרת כרטיסים שבמקום לכתוב עליהם משקים אותם. כעבור שלושה ימי השקיה הכרטיסים התלתי ממדיים שלהם מתחילים להתמלא עשב רענן ומעורר השראה.
http://bit.ly/bLTbv9

5

הייטק: סטארט-אפ לפינתרופים
קרו הון סיכון חדשה בשם "Presumed Abundance" (בעברית: שפע משוער) מבקשת להטמיע מודל חדש ושיחופי של השקעות בסטארט-אפים: המשקיע והיום נבנים למערכת יחסים ארוכת טווח, שבמסגרתה הם משקיעים יחדיו תלך מרווחי הרווחים בפרייקטים חדשים. הם קוראים לזה "Funding It Forward", האם יש סיכוי למחויבות פילנתרופית כזאת? נחיה ונראה.
http://bit.ly/cX9Yod

תרבות: האנגלית החדשה

האנגלית של עידן האינטרנט רחוקה מאוד מהמקורות שלה. "גלוביש", כפי שההוגה הצרפתי ז'אן פול גרייה מכנה את השפה הגלובלית הזאת, הופשטה ממטעניה התרבותיים של העריצות הברית והאמריקאית הממושכת. ספר חדש מאת רוברט מקראם סוקר את נסיבות נפילתה של האנגלית ועלייתה של הגלוביש.
http://bit.ly/dg8KPo

6

משקה: קולת הציילי של האב ברמן
בביקור הבא שלכם בבריטניה חפשו את סדרת המשקאות הקלים של הכומר ג'ון ברמן. הכומר מקורבול רוקח משקאות בטעם קולה ותפוחים, ומוסיף להם טיפת ציילי שזוהפכת את הסיפור למעניין הרבה יותר. מושלם כחוספת מרעננת לקוקטיילים (יש כמה מתכונים באתר) או ישר מהבקבוק. אולי איוה רבי מקומי ירים את הכפפה וירקח משוה עם עמבה?
revberrimans.co.uk